

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
(кафедра менеджменту)
Азербайджанський архітектурно-будівельний університет
Казахський автомобільно-дорожній інститут імені Л. Б. Гончарова
Технічний університет Варна
Український державний університет залізничного транспорту
Національний транспортний університет

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-методичної конференції

**«ВИЩА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ:
ВИКЛИКИ У КОНТЕКСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ
ТА ІНТЕГРАЦІЇ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР»**

03 квітня 2025 р.

Харків
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
(кафедра менеджменту)

Азербайджанський архітектурно-будівельний університет
Казахський автомобільно-дорожній інститут ім. Л.Б. Гончарова
Технічний університет Варна
Український державний університет залізничного транспорту
Національний транспортний університет

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-методичної конференції

**«ВИЩА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ :
ВИКЛИКИ У КОНТЕКСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ
ТА ІНТЕГРАЦІЇ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР»**

03 квітня 2025 р.

Харків
2025

УДК 378
В92

Друкуються за рішенням Ради факультету управління та бізнесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
(протокол №3 від 21 квітня 2025 р.)

Редакційна колегія:

Голова:

Віктор БОГОМОЛОВ – ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, доктор технічних наук, професор

Заступники Голови:

Анжеліка БАТРАКОВА – перший проректор ХНАДУ, доктор технічних наук, професор

Інна ШЕВЧЕНКО – декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Оксана КРИВОРУЧКО – завідувачка кафедри менеджменту ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Члени оргкомітету:

Надія ПОПОВА – професор кафедри менеджменту ХНАДУ, доктор економічних наук, професор – координатор конференції

Ірина ФЕДОТОВА – професор кафедри менеджменту ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Оксана ДМИТРИЄВА – завідувачка кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Тетяна КОВАЛЬОВА – завідувачка кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, кандидат економічних наук, доцент

Олена ЛОЖАЧЕВСЬКА – завідувачка кафедри менеджменту Національного транспортного університету, доктор економічних наук, професор

Олена ДИКАНЬ – завідувачка кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технології Українського державного університету залізничного транспорту, доктор економічних наук, професор

Махаббат МАМЕДОВ – завідувач кафедри економіки сфер обслуговування та менеджменту Азербайджанського архітектурно-будівельного університету, доктор економічних наук, професор

Світлана ДІМІТРАКІЄВА – професор кафедри промислового менеджменту Технічного університету Варна, доктор економічних наук, професор

Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та B92 інтеграції в міжнародний освітній простір : матеріали IV Міжнародної науково-методичної конф., (м. Харків, 03 квіт. 2025 р.). Харків : «Факт», 2025. 346 с.

ISBN 978-617-8175-46-7

У збірнику представлено матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції «Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір» у авторській редакції.

Автори наукових публікацій несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та гарантують відсутність академічного плагіату.

Матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції призначено для застосування викладачами навчальних закладів, науковцями, працівниками органів державної влади, підприємцями, здобувачами освіти різних рівнів.

УДК 378

ДУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

*Нестеренко В. Ю., к.е.н., доцент
valentinaonisiforova@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

*Болотова Т. М., к.е.н., доцент
tatabolotova1975@gmail.com*

ВСП Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ

Сучасний ринок праці вимагає від випускників не лише глибоких теоретичних знань, але й практичних навичок, необхідних для ефективної роботи в умовах динамічного економічного середовища та швидкої адаптації на новому робочому місці. Одним із перспективних підходів до підготовки бакалаврів економічного спрямування є дуальне навчання, яке поєднує академічну освіту з професійною практикою на підприємствах. Розглянемо особливості, переваги та виклики впровадження дуальної освіти у сфері економіки.

Сутність і принципи дуального навчання полягають в тому, що дуальне навчання – це модель освіти, яка поєднує навчання у закладі вищої освіти з оплачуваною або неоплачуваною практичною підготовкою на підприємствах. Основні принципи цієї системи включають:

- альтернативність і рівноправність академічного та практичного навчання;
- безперервний зв'язок між теорією та практикою;
- співпрацю між університетами та бізнесом, що передбачає розробку спільних навчальних програм;
- гнучкість навчального процесу, що дозволяє студентам адаптуватися до змін на ринку праці.

Розглянемо, які ж переваги надає дуальне навчання для бакалаврів економічного спрямування. Впровадження дуальної освіти у підготовку економістів має низку значних позитивних аспектів:

- реальний досвід роботи – студенти набувають практичних навичок безпосередньо на робочих місцях, що підвищує їхню конкурентоспроможність і пришвидшує працевлаштування після закінчення навчального закладу;
- адаптація до потреб ринку – програми навчання розробляються з урахуванням актуальних вимог бізнесу;
- зменшення розриву між теорією і практикою – студентам легше застосовувати отримані знання у реальних умовах;
- швидша інтеграція у професійну діяльність – випускники, які пройшли дуальне навчання, частіше отримують пропозиції про роботу від підприємств-партнерів.

В сучасних умовах для успішної реалізації дуальної форми навчання необхідно забезпечити низку заходів:

- розробити ефективні освітні програми, які гармонійно поєднують теоретичну та практичну складові;
- забезпечити активну співпрацю між університетами та роботодавцями;
- застосовувати сучасні методи оцінювання успішності студентів як в університеті, так і на робочих місцях;
- створити гнучку систему організації навчального процесу, що дозволяє студентам ефективно поєднувати навчання і роботу.

Однак наразі існують певні виклики та проблеми впровадження дуальної освіти. Незважаючи на численні переваги, впровадження дуального навчання супроводжується певними труднощами:

- недостатня кількість підприємств, готових брати активну участь у програмі;
- складність узгодження освітніх програм університетів з потребами бізнесу;
- необхідність додаткової фінансової підтримки з боку держави та приватного сектору;
- організаційні труднощі у поєднанні навчального процесу та роботи.

Попри існуючі виклики, такі як необхідність узгодження освітніх програм із потребами ринку праці, фінансування навчальних ініціатив та забезпечення достатньої кількості місць для практичного навчання, переваги дуальної освіти значно перевищують труднощі її впровадження. Завдяки поєднанню теоретичних знань і практичного досвіду студенти отримують можливість розвивати не лише фахові компетенції, а й навички критичного мислення, комунікації та лідерства, що є необхідними для успішної кар'єри в економічній сфері.

Таким чином, дуальна система освіти є ефективним інструментом підготовки конкурентоспроможних фахівців, які відповідають сучасним вимогам роботодавців. Подальший розвиток цієї моделі сприятиме не лише покращенню якості освіти, а й економічному зростанню загалом, оскільки кваліфіковані спеціалісти відіграють ключову роль у розвитку підприємств та зміцненні національної економіки.

Дуальне навчання є перспективним підходом до підготовки бакалаврів економічного спрямування, оскільки дозволяє студентам отримувати не лише теоретичні знання, а й практичний досвід, що значно підвищує їхні шанси на успішне працевлаштування. Впровадження цієї моделі потребує тісної взаємодії між освітніми закладами, бізнесом та державними структурами. Попри існуючі виклики, дуальна освіта має великий потенціал для покращення якості підготовки фахівців та розвитку економіки загалом.

Секція 4. ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<i>Əliyev Ə. M., Fərmanlı A. N.</i> İqtisadi inkişafın təmin edilməsində Qarabağ və Şərqi zəngəzur iqtisadi rayonlarının rolu	224
<i>Kalgulova R. Zh.</i> Formation of students' competences through dual training mechanisms	227
<i>Namazova Aynur Məhəmməd qızı</i> Ali təhsil sistemində ikili öyrənmə üsullarının tətbiqi	229
<i>Алмагамбетова С. Т.</i> Қазақстан Республикасында дуальды білім беруді дамытудың перспективалары	231
<i>Кузьминчук Н. В., Куценко Т. М., Чорна Д. В.</i> Партнерство для розширення можливостей застосування дуального навчання в системі вищої освіти	234
<i>Кухаренко В. М.</i> Дистанційний курс «проектування дуального навчання»	237
<i>Кухаренко В. М.</i> Реінжиніринг процесів дуального навчання	241
<i>Нестеренко В. Ю., Болотова Т. М.</i> Дуальне навчання в системі підготовки бакалаврів економічного спрямування	245
<i>Орда О. О.</i> Ключові аспекти інтеграції дуальних моделей навчання в освітні програми спеціальності J8 Автомобільний транспорт (275.03 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»)	247
<i>Попова Н. В., Болотна О. В.</i> Дуальна освіта маркетологів як засіб підвищення якості освіти	250
<i>Холодова О. О., Бугайова М. О.</i> Дуальна освіта у підготовці фахівців транспортної галузі: виклики, можливості та перспективи розвитку	252

Секція 5. ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ

<i>Abdullazadə Rafil</i> Məktəb məzunlarının ali təhsil müəssisələrinə qəbul səviyyəsi: dinamika və perspektivlər	256
<i>Aliyev A. M., Salimli A. A.</i> Factors determining the improvement of investment provision in the liberated territories	259
<i>Asgarov A. A.</i> Prospects for the production of construction materials in the liberated regions of the Republic of Azerbaijan	261
<i>Əliyeva M. L., Misirli R. R., Həsənzadə A. V.</i> İnnovasiya strategiyasının formalaşması istiqamətləri	264
<i>Əliyeva N. S.</i> Azərbaycanın sənaye sektorunda innovasiyalı inkişafın təhlili və texnoloji infrastrukturun formalaşdırılması istiqamətləri	267
<i>Mammadova F. A., Süleymanova A. R.</i> Entrepreneurial environment in Azerbaijan: financial resources and barriers for small and medium enterprises	273
<i>Mammadzada B. Kh., Hasanova T. B.</i> Sustainable finance in emerging markets: opportunities, challenges, and solutions	278